

1925.

V Ljubljani, dne 30. novembra 1925.

22-23.

Sokolstvo za neoslobodjenu braću

Svima bratskim društvima!

Po suglasnom zaključku zadnje sednice starešinstva JSS. poručujemo svima bratskim sokolskim društvima, da proslavu sokolskoga i narodnoga praznika dne 1. decembra o. g., kad bude sve naše novo članstvo priseglo vernost sokolskoj misli, jedinstvu naroda i domovine, združe s odlučnim i svečanim protestom proti opetovanom nasilju, kome su izloženi pripadnici našega naroda i njihove kulturne i nacionalne ustanove u zarobljenoj našoj pri-morskoj zemlji.

Iz tisuća sokolskih duša neka se toga dne u švim našim jedinicama širom slobodne naše domovine izlije usklik ogorčenja radi moralnih i materijalnih muka, što uništavaju naš živalj u neoslobodenoj našoj zemlji. Naša bratska ljubav za trpeće i bespravne naše rodake neka još dublje i iskrenije prođe svakim sokolskim srcem.

Uz neprestano vežbanje i jačanje svojih fizičkih i moralnih sila, posvećenih slobodi, dobru i slavi domovine, treba da ima Sokolstvo dan i noć u mislima svu onu braću i sestre, kojima hoćemo i moramo pomoći, da se oslobode iz sadašnjih nekulturnih prilika, da se združe s nama u skupnoj našoj otadžbini!

Njihova bolest je naša bolest, njihova radost bit će naša radost, kada bude svaka krivda osvećena i kada bude dana potpuna zadovoljština povređenoj i ranjenoj časti naše nacije!

Zdravo!

Ljubljana, dne 9. novembra 1925.

Starešinstvo Jugoslovenskoga sokolskoga saveza.

E. Gangl, starosta.

Dr. Riko Fux, tajnik.

Medsebojna zveza tehniškoga in prosvetnega sokolskega dela

Referat br. d. r. R. Fuxa na seji prosvetnega zbora JSS. v Zagrebu.

Na II. jugoslovenskem sokolskem saboru v Zagrebu so bila sprejeta načela sokolske vzgoje in vzgojne metode. Jugoslovensko Sokolstvo je osvojilo Tyrševo sokolsko misel telesne, npravne in duševne vzgoje v vsem njenem obsegu, zavedajoč se, da je vsemu narodu namenjena vzgoja prava in popolna v zmislu sokolske ideje samo takrat, kadar je v njej zapopadeno telesno, npravno in duševno plemenitenje posameznikov neločeno, temveč se vrši skupno sočasno in somerno v težnji, da vsak posameznik doseže najvišjo individualno dosegljivo stopnjo popolnosti. Obenem s Tyrševim sokolsko mislijo si osvaja jugoslovensko Sokolstvo tudi Tyršev vzgojni sistem z vzgojno metodo v vsem njegovem bistvenem obsegu. Z ozirom na metodo sokolskega vzgajanja poudarjamo, da vzgoja ne more biti sokolska, ako se posamezniki vzgajajo telesno in pri tem ne upoštevajo moralne vzgoje v zvezi s telesno, ne upoštevaje duševnega izpopolnjevanja, temveč mora vsakega telovadca tako disciplinirati, da vlada sam nad seboj, da s telesnimi vajami ne pridobi samo telesne moči, temveč da pridobi mnogo važnejšo moč volje in notranjo npravstveno moč. V telovadnici se ne sme razvijati samo odločnost in vztrajnost, temveč se mora učiti vladati nad lastno voljo. Tudi

najbolji telovadec ni Sokol, dokler ni notranje sokolsko vzgojen, dokler ne vodi njegovega telovadskega stremjenja notranje prepričanje, sokolska zavednost in sokolski duh. V pravosti je vrednota in moč sokolske vzgoje, ki daje telovadcu čist značaj in njegovo srce napolnjuje z ljubeznijo do domovine. V tej smeri nam bo zastaviti naše do sedaj tako pomanjkljivo vzgojno delo, kar daje tudi smer skupnemu delu prosvetnega in tehniškega odbora. Velik del naših telovadcev — zlasti naraščaja — zapuša naše vrste razočaran in malodušen, ker ne najde v naši vzgoji tega, kar je pričakoval in kar bi mu morali nuditi. V telovadnih urah in tudi v prosvetnem delu članstva ne uživa sokolske vzgoje, ki bi dajala smer njegovemu celumu življenju. Običajno se naše vaditeljstvo odteguje vzgojnemu delu, pozivljajoč se pri tem na prosvetne odbore. Je to popolnoma napačno in ne dovede do nobenih uspehov, ker nihče ne more tako izdatno in neposredno vplivati na sokolsko vzgojo članstva, naraščaja in dece kakor vaditelj. Samo on more izrabiti navdušenje pri telovadbi in vlti v dušo začetnika sokolsko idejo in isto tako more samo on vplivati na vzgojo ostalega telovadečega članstva.

Vaditelj je sokolski vzgojitelj. Sokolskih čednosti se ne uči z besedo, temveč z zgledom. Kratko jedrnato povelje, kratki jedrnati opomin in nagovor vaditelja velja več kakor vsa predavanja. Hoče li ta vaditelj to izvršiti, mora sam poznati Sokolstvo in mora biti tudi sam najboljši, zavedajoč se, da prvo mesto pripada samo prvemu. To delo, ki ga je izvršil v telovadnici, morejo izrabiti prosvetni odbori ter na podlagi, ki jo je ustvaril vaditelj, morajo zidati naprej, da izpopolnijo svoje delo. Pri tem delu je pa potrebno sodelovanje obeh odborov ter si je treba predvsem ustvariti cilj, katerega se hoče doseči z vzgojo svojega članstva in določiti sredstva in pota, po katerih se dovede učenec do zaželenega cilja. Sredstva, ki jih v to svrhu uporabljamo, so različna, in poudariti moram, da niso vedno običajna predavanja še tako dobrih strokovnjakov ono najboljšo sredstvo za vzgojo članstva, ker ne dosežejo svojega namena tako, kakor ga doseže n. pr. kakšen običajen razgovor pred telovadbo ali po telovadbi. Dokazano je, da se društvo, ki je imelo veliko število predavanj, nikakor ne more meriti z uspehi onega društva, ki ima dobrega vaditelja in vzgojitelja, ki zna z najbolj primitivnimi sredstvi vcepiti sokolsko idejo svojemu članstvu. Naša bodoča naloga ne obstoja toliko v prirejanju številnih predavanj, ki ne dosežejo svojega namena, temveč v sistematičnem, tišem vzgojnem delu, ki ga mora opravljati prosvetni odbor skupno s tehničnim. Kakor je Sokolstvo samo eno, tako mora biti tudi delo usmerjeno proti enemu cilju: vzgojiti sokolsko četeče članstvo, naraščaj in deco.

Z ozirom na to sklene prosvetni zbor JSS.:

I. Na podlagi načel sokolske vzgoje in vzgojne metode, sprejetih na II. jugoslovenskem sokolskem saboru v Zagrebu, poudarja prosvetni zbor JSS. potrebo čim najožjega sodelovanja prosvetnih in tehniških odborov v vsej naši organizaciji, kar naj dovede k sistematični sokolski vzgoji našega članstva, naraščaja in dece. Smatramo za nujno potrebno, da se poglobi članstvo vseh sokolskih pripadnikov. Naše vaditeljstvo je v prvi vrsti poklicano, da izvršuje to vzgojno delo, ki ga naj izpopolnjujejo prosvetni odbori.

II. Vzgoji vaditeljstva se mora posvečati v vseh društvih in župah največ pozornosti ter je dolžnost prosvetnih in tehniških odborov, da pri tem delu sodelujejo ter se medsebojno podpirajo.

VIII. svesokolski slet u Pragu

Punom parom vrše se priprave za svesokolski slet u Pragu za godinu 1926. U Pragu je ustanovljen svečanostni odbor VIII. svesokolskoga sleta, ima svoju pisarnu i radom za priprave već je u sredini. Sav je rad podeljen na razna odeljenja, koja su obavila već sve pretpriprave. Na čelu svečanostnoga

odbora stoji neumorni starosta ČOS. br. dr. Scheiner; u odboru su načelnik ČOS. brat dr. Vaniček i drugi stari prokušani sokolski trudenici. Gradbeno odelenje izradilo je projekt sletišta, koje će biti uređeno u Strahovskim lomima na Petřinskoj ravnici. Taj je prostor država dala u najam ČOS.; država će ga pripremiti za stalno vežbalište za uporabu i drugim gimnastičkim i športskim organizacijama. Sokolstvo si mora postaviti samo tribune, sabirališta i drugo urediti; sve to delo izvršuje gradbeni odbor. Sve su radnje za sletišta raspisane, a ponude morale su biti predložene do 5. novembra.

Finansijsko odelenje izradilo je nacrt za uplaćivanje sletnoga poreza, koji iznaša 10 Kč za svakoga člana; taj porez mora da bude uplaćen do 1. marta 1926. Nadalje je izradilo finansijsko odelenje sletne biljege sa slikom Tyrševa doma i izradio nacrt o celokupnom poslovanju. Za sletni porez bilo je već do 14. oktobra uplaćeno 888.105— Kč. Istotako je i odelenje za stanovanje izvršilo sve pretpripreme za smeštenje ogromnoga broja učesnika. Odelenje za priredbu sletne scene gotovo je s pretpripravama; stiglo je na raspis 30 predloga za sletnu scenu. Prva je cena bila podeljena br. Josipu Hodku, učitelju u Plznu, pod geslom: Mythus života. Osim toga bio je izrađen ceo program pretsletnih priredbi. Glavni dani sleta bit će od 4. do 6. julya 1926., dočim su naraštajski dani 28. i 29. julya.

Tehnički odbor ČOS. obavio je u glavnom sve pretpripreme za slet. Vežbalište bit će pripravljeno za 14.500 članova i za 14.400 članica uz razmah 1:80 m u 160 redova i u 90 zastupa. Vežbalište za proste vežbe dugo je 288 m, a široko 162 m ima dakle ploštine 46.656 m². Okolo toga vežbališta nalazi se 20 m široki pojas, tako da meri celokupno vežbalište 66.256 m². Zbiralište i garderobe dostaje za 29.460 vežbača. U garderobama bit će smešteni i bufeti za članstvo koje vežba, a za te bufete skrbi se odelenje za prehranu. Sem toga bit će kod vežbališta namešteni konaci za utakmičare i kupališta za vežbače. Uz sve to bit će u pripremi razne pisarne, zbirališta i t. d., što će sve skupa činiti veliku i lepu celinu te ogromne zgrade.

Tehnički odbor poslao je u Ljubljani svoga člana brata Havla, koji je tehničkomu odboru JSS. pokazao proste vežbe te se dogovorio glede nastupanja Jugoslovena na tom sletu. Naše će Sokolstvo nastupiti zajedno s českim Sokolstvom s prostim vežbama, osim toga nastupit će s posebnim nastupom i sudelovati kot utakmica. U Pragu će nastupiti također naš naraštaj.

Iz svega toga razvida se, da su se radnje za pripreme za svesokolski slet silno razmahale pa je naša dužnost, da kod tih priprava sudelujemo sa svim sredstvima, kojima raspolažemo. Naš nastup u Pragu mora da bude častan i dostojan; da to bude, treba da svatko doprinese tome, što više može.

Zdravniški odseki

Na spodbudo saveznega tehničnoga odbora se je ustanovlil pri JSS. savezni zdravniški odsek. Odbor se je konstituiral dne 26. septembra 1924. naslednje: predsednik dr. Tone Jamar; podpredsednik primarij dr. Ivan Jenko, tajnika dr. Ivan Pintar, med. Orel; člani odbora: dr. I. Tičar, doc. dr. A. Košir, dr. A. Zalokar, dr. Mis, dr. Rant, dr. Guzelj; delegat u tehničnem odboru dr. Tone Jamar; delegat u prosvetnem odboru doc. dr. A. Košir.

V okrilju saveznega zdravniškega odseka se je istočasno ustanovlil tudi znanstveni odsek, kateremu načeljuje docent dr. A. Košir. Seje so se določile na vsak prvi petek v mesecu.

Ze na prvih sejah so se izdelali poslovnik i pravilnik zdravniških odsekov. Ko so bili ti sprejeti na skupščini, je bilo potreba osnovati župne zdravniške odseke. V ta namen se je pozvalo vse župe na njih ustanovitev. Zal ni imel ta poziv pričakovanega uspeha. Vkljub ponovnim dopisom se do danes niso odzvale niti z enim samim dopisom naslednje župe: Beograd, Novi Sad, Sarajevo, Split, Tuzla, Užice, Niš, Zajčar.

Savezni zdravniški odsek se čudi disciplini teh žup, ker tudi na večkratne dopise niso čutile dolžnosti odgovoriti, in da se v večjih mestih, ki imajo gotovo dovolj članov-zdravnikov na razolago, niso nanje obrnile.

Župi Šibenik in Veliki Bečkerek sta odgovorili, da ni mogoče sestaviti zdravniškega odseka, vendar pa je župa v Šibeniku naprosila tamošnje zdravnike za predavanja. — Župe Mostar, Rijeka in Skoplje so obljubile ustanovitev zdravniških odsekov, vendar niso saveznemu zdravniškemu odseku javile kaj pozitivnega.

Župni zdravniški odseki so se ustanovili pri župah: Banjaluka, Bjelovar, Celje, Kragujevac, Kranj, Ljubljana, Maribor, Novo mesto in Zagreb.

V Kragujevcu fungira samo predsednik in ne odgovarja ta zdravniški odsek pravilniku sokolskih zdravniških odsekov. Namen s tem ni dosežen, ker dolžnost zdravniškega odseka je, nadzorovati posebno one člane, katerim bi telovadba zaradi njihove telesne napake lahko škodovala, zasledovati razvoj telesa in vsestranski vpliv telovadbe na telo, nuditi telovadcu pouk o sestavi človeškega telesa, o higijeni telesa, v telovadnici, doma in v njegovem poklicu. Dalje ga seznaniti s fiziologijo in o prvi pomoči pri nezgodah.

Najboljše organizirani sta župi Kranj in Novo mesto. V teh dveh župah so se ustanovili že v vseh društvi zdravniški odseki in v gorenjski župi (Kranj) se je tudi že vse telovadce zdravniško preiskalo. Predsednik gorenjske župe je brat dr. Edvard Šavnik, novomeške pa brat dr. Viktor Gregorič.

Delovanje saveznega znanstvenega zdravniškega pododseka je bilo tudi za kratko dobo obstoja pod predsednikom docentom br. dr. A. Koširjem jako uspešno. Pododsek si je nabavil medicinskih znanstvenih knjig, tičočih se telovadbe, po katerih bo omogočena znanstvena medicinska telovadna literatura, in v «Sokolskem Glasniku» izdaja sam predsednik, docent na anatomskega inštitutu ljubljanske medicinske fakultete, anatomijo in fiziologijo človeškega telesa s posebnim ozirom na telovadbo. Dalje se bo izdala tudi knjiga o higijeni. «Prva pomoč» pri nezgodah je izšla pred kratkim izpod peresa mestnega fizika dr. M. Rusa. Vse te knjige bodo dobro došle prednjakom kakor tudi članstvu. Za tisk sta pripravljena dva članka: Osebna higijena in higijena kože ter telovadba in prehrana. Izšel je iz peresa brata dr. Brenčiča v «Sokolici» članek «Higijena zobovja». Pripravlja se članek «Telovadba in srce».

Nadalje si je pododsek nabavil anatomske tabele kakor tudi okostnjak, preparati se delajo. Vse to bo izvrsten pripomoček pri saveznih prednjaških tečajih. Priporočati je vsem župam, da si oskrbe vse te pripomočke. Pojasnila daje savezni zdravniški odsek.

Opozorili bi nadalje ponovno vse župe, ki še niso ustanovile zdravniških odsekov, da pridobe zdravnike za sodelovanje. Izgovori o pomanjkanju časa in preveliki zaposlenosti zdravnikov ne drže, ker bo pač vsak zdravnik lahko in rad žrtvoval nekaj uric na mesec za sokolsko stvar. Te župe naj tudi takoj naroče za svoje telovadce zdravstvene liste. Navedejo naj, koliko moških in ženskih telovadcev z naraščanjem skupno je v župi, nakar jim savez odpošlje potrebno število formularjev. Navodila o preiskavi so na vsakem listu.

Pohvalno se pa ne more savezni zdravniški odsek izraziti o poteku preiskav. Pri nekaterih društvi niso prišli telovadci k preiskavi, če tudi jim je bila ura naznačena, tako da je moral zdravnik ponovno prihajati zaradi malomarnosti telovadcev iz oddaljenega kraja. Nadalje izrabljajo nekateri telovadci društvene zdravnike za lečenje in mogoče še brezplačno oddajo zdravi. — Da ni ta sokolska institucija tako zamišljena, je jasno, in je dovolj, če zdravnik žrtvuje nekaj svojega prostega časa za splošnost, ne pa za slučajno obolele posamezne člane.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

XXVIII. redovita sednica starešinstva JSS. dne 19. oktobra 1925.

Prisutni: Bajželj, Čobal, Fux, Gregorin, Jeras, Kajzelj, Košir, Krejči, Ludvik, Marolt, Švajgar, Trdinova, Turk, Zelenko. — Opravdani: Ambrožič, Deu, Gangl, Jamar, Poženel.

Brat podstarosta pročita pismo br. Fetticha, kojim najavlja svoj istup iz starešinstva JSS. Obzirom na važne razloge, što ih navada u svojem pismu, uzeo se istup br. Fetticha na znanje. Prima se predlog, da mu se starešinstvo pismeno zahvali za njegovo delovanje.

Bratu Ambrožiču podeljuje se zamoljeni dopust glede prisustvovanja na sednicama starešinstva.

Brat Fux javlja poruku dr. Fetticha, da je proti listu «Čujmo» u Zagrebu uložio dr. Gavrančić tužbu. Nadalje izveštjuje, da je ČOS. u Pragu poslala svedodžbu za Alojzija Sokolovskoga, da je bio na prosvetnoj školi u Pragu. Budući da je starešinstvo o polasku te škole neinformirano, prima se predlog, da se objavi, da mogu društva otpošiljati članove na razne tečajeve jedino po savezu.

Do danog roka, 8. oktobra 1925., odgovorile su glede učestvovanja JSS. na utakmicama u Lyonu nekoje župe. Tako javlja župa Celje, da je za to, ali će doprineti samo Din 5000.— Na sastanku društava, učlanjenih u župi Banja Luka, glasovala su 3 društva sa da, a dva proti učestvovanju; ostala neprisutna društva pozvana su, da se pismeno izraze. Župe Maribor i Ljubljana jesu za sudelovanje i doprinet će svaka po 10.000 Din. I župa Osijek izrekla se za sudelovanje i doprinet će 7500 Din. — Župe Beograd, Reka i Sarajevo nisu za sudelovanje s finacijskih razloga. — Zaključak: Okružnicom treba ponovno upozoriti sve župe na izvanrednu važnost našega sudelovanja kod međunarodnih utakmica u Lyonu. One župe, koje se još nisu odazvale, bit će opet pozvane da to učine najkasnije do 30. o. m., one župe pako, koje su se izrekle protiv, pozvat će se, da stvar još jednom promisle i da se odluče do gore navedenoga roka. Pozivlje se savezni TO. da pri toj akciji sudeluje tako, da zainteresuje za stvar svoje podređene frakcije da se članstvo, koje vežba, pravilno informira o stvari.

Blagajnik br. Kajzelj javlja, da duguju župe od 20dinarskoga doprinosa Din 639.415-50, od saveznoga poreza Din 122.491-11 i fondu za osiguranje Din 34.571.— Br. Turk predlaže, da se, obzirom na suglasni zaključak župa u Brodu, ustupi stvar gospodarskom odelenju, da stvar prouči i donese na jednoj od narednih sednica konkretne predloge glede uteranja tih svota.

U ime gospodarskoga odeljenja izveštjuje br. Čobal, da se je na sednici dne 14. o. m. konstituirao odbor onakav bijaše i prije, te su se sva braća izjavila za sudelovanje. U svojem programu izjavlja se sasvim solidarnim s nazorima i nastupom predašnjeg predsednika gospodarskoga odeljenja. Svom doslednonšću držat će se dosadanih pravaca za popravak i uređenje saveznih finacija, što je moguće, ako se uopšte šteti, ako se koncentrira knjigovodstvo, ako se ne daje nikome u nakladu tiskovina, od kojih se zasluži, te da se sve nabavlja putem gospodarskog odeljenja na temelju oferta, i to sve dotle, dok bude savez u finacijskim neprilikama. Treba odmah početi s pripravama za preglednije knjigovodstvo u novoj godini. Napokon pozivlje svu braću članove starešinstva da sudeluju. Suglasno se odobrio zamišljeni program. — Nadalje izveštjuje, da je društvo u Skoplju zamolilo, da mu se otpiše 50 % 20 Din doprinosa, a društvo u Stražišću, da mu se otpiše čitav doprinos u iznosu 1260 Din. Prima se predlog, da se o tim stvarima više ne raspravlja, jer je bilo u principu zaključeno, da mora svako društvo uplatiti taj 20dinarski doprinos. Molba društva Kakanj za otpis

saveznih doprinosa za 13 članova odgađa se na narednu sednicu, da se G. O. izjavi o predlogu ljubljanske župe.

Prima se predlog lekarskoga odeljenja, da se stupi u dodir s firmom Kravos u Mariboru radi nabave ručnih torbica za lekove. Knjigu «Prva pomoć» raspačavat će savez.

Prima se predlog, da starešinstvo zamoli u Beogradu, da se sve priredbe sokolskih društava za savezni dan 1. december oprostite sviju taksa.

Nadalje se prosi sva odeljenja, da do 20. novembra o. g. predlože svoje što više reducirane realne proračune za narednu godinu i inventar o svim predmetima, što su bili kupljeni za odnosno odeljenje.

Brat Bajželj donša predlog, da gospodarsko odeljenje na narednoj sednici raspravlja o obračunu međusletskih utakmica u Beogradu.

Brat Fux izveštuje, da je dosada opstojalo samostalno odeljenje za lutriju; ne smatra više potrebnim da to odeljenje i nadalje postoji, jer i onako rešava G. O. sve gospodarske stvari saveza. Prima se suglasno, da sve odnosno delo prede na gospodarsko odeljenje.

Brat Košir pokaže nadošle slike, koje je lekarsko odeljenje nabavilo za naredni savezni tečaj.

XXIX. redovita sednica starešinstva JSS. dne 26. oktobra 1925.

Prisutni: Gangl, Bajželj, Čobal, Fux, Govekarova, Jeras, Kajzelj, Košir, Krejči, Marolt, Trdinova, Turk, Zelenko. — Opravdani: Ambrožič, Gregorin, Jamar, Ludvik, Švajgar.

Brat starosta Gangl pozdravi na sednicu pozvanoga brata Palčiča iz Zagreba i zamoli ga, da izvesti o svojoj stvari, što on učini. Nakon daljne debate zaključilo se ovo: 1.) Ugovor, sklopljen onomadne između JSS. i brata Palčiča ostane na snazi i nadalje s tom promenom, da si br. Palčič potraži sam podzalagatelje. 2.) U zalih i sme da ima više vrsti (kvaliteta) robe, ali boja i oblik moraju da odgovaraju propisima. Odnosno uzorke treba da pošalje starešinstvu. 3.) Savezno starešinstvo upozorit će u Glasniku članstvo na njihovu zalihu. 4.) Starešinstvo će okružnicom upozoriti župe na te zaključke.

Brat Fux izveštuje, da je, prema dopisu novosadske župe, odora članova Srnao sasvim slična našoj, radi čega, glede patentiranja naše odore, predlaže, da se kod ministarstva za unutrašnje stvari prituži i zamoli, da ukaznom naredbom zabrani nesokolskim društvima nositi odore slične našima. Prima se suglasno.

Župa Mostar izveštava, da ni ona nije bila pozvana na Njegoševu proslavu i donša predlog, da se radi toga starešinstvo prituži na ministarstvo. Prima se suglasno predlog, da se u ministarstvu za vere uloži protest i to tim više, što na brzojavku starešinstva, otposlanu ministarstvu, nije bilo odgovora.

Brat Krejči izveštuje, da bačka sokolska župa predlaže da se iz sviju sokolskih društava isključi nekoji brat. Br. Marolt predlaže, da se o toj stvari ima postupati u smislu poslovnika i zahtevati od župe zapisnik o stvari. Prima se.

Brat Čobal javlja, da odlazi u utorak 27. o m. na revizijsko putovanje u Zagreb, gde će, u slučaju potrebe, revidirati uz župu i oba društva. O reviziji će doneti izveštaj. Prima se.

Brat Fux predlaže, da se u svim časopisima objavi, da je ždrebavanje saveznih srećaka odgođeno na 1. marta 1926.

Recepciji i svečanoj predstavi u čast ČSR. u pozorištu dne 28. o. m. prisustvovat će uz br. starostu i br. Kajzelj.

XXX. redovita sednica starešinstva JSS. dne 2. novembra 1925.

Nazočni: Gangl, Bajželj, Čobal, Deu, Fux, Gregorin, Jeras, Kajzelj, Krejči, Ludvik, Marolt, Mužinova, Turk. — Opravdani: Ambrožič, Poženel, Švajgar, Zelenko.

Tajnik br. Fux izveštuje: Obzirom na dopis društva Ljutomer radi izdavanja časopisa «Sokolski list», što bi ga društvo izdavalo u 500 otisaka u murskom sokolskom okružju, primilo se predlog, da se pismo ustupi mariborskoj župi s dodatkom, da će savez dozvoliti da taj glasnik izlazi, i to samo za članstvo društva, odnosno za mariborsku župu, ali ako na to prethodno župa privoli. — Nadalje predlaže br. Fux, da se društva upozore na to, da se moraju vršiti glavne skupštine za društva u januaru, za župe u februaru, a za savez u martu naredne godine.

Blagajnik br. Kajzelj javlja, da je nabavio kao obično venac za grob pok. br. Oražma. Odobrava se.

Brat Čobal donša izvešće o reviziji župe Zagreb.

Brat Deu javlja, da je prezaposlen svojom službom, te ne može žaližbože vršiti delo oko lutrije kako bi želeo; stoga moli, da se odredi član starešinstva, koji bi taj posao preuzeo. Domala će urediti zaostali rad, našto će moći da započne s predajom. Prima se predlog br. Gangla, da to preuzme GO., kome je lutrija i tako na brizi.

Brat Ludvik javlja, da bi morao što pre saznati za približan broj onih, koji će na slet u Prag, jer drukčije železničko odeljenje uopšte ne može da posluje.

*

Svima župama! Molimo sve župe, da prijave najdalje do 15. decembra 1925. lekarskome odeljenju JSS. sve one lekare (liječnike), koji su učlanjeni u društvima. — Lekarsko znanstveno pododeljenje ima table za nastavu u anatomiji i higijeni, i to: 1.) kostur, 2.) ustroj kostiju, 3.) mišićje, 4.) srce i krvne žile, 5.) mezgovnice, 6.) unutrašnji organi, 7.) probavila, 8.) dihalna, 9.) živčevlje, 10.) oko, 11.) uho, 12.) ustroj crevnih stena, 13.) ustroj bubrega, 14.) medenički organi muškarca, 15.) medenički organi ženske, 16.) probavila, 17.) utecaj steznika na drob, 18.) krivo i pravilno držanje u školi, 19.) bolest i negovanje zubi, 20.) crevni paraziti, 21.) insekti, koji sišu krv, 22.) bakterije. Cena je slikama br. 6, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 19 i 21 nemačkih maraka 7-70; za slike br. 2, 4, 5, 8, 9, 10, 20 i 22 nemačkih maraka 8-70; za slike br. 1 i 3 nemačkih maraka 12—. U te cene nije uračunana poštarina, pakovanje i carina. Župe neka navedu koliko slika trebaju za se i za svoja društva, i to koliko sa slovenskim napisima i koliko sa srpsko-hrvatskim. — Nadalje preporuča lekarsko odeljenje svim društvima, da nabave kroz JSS. knjigu dr. Rusa: «Prva pomoć». Table i knjiga ne će biti dobrodošle samo za župske prednjačke tečajeve, nego će ih s uspehom upotrebljavati u svakom društvu i u svakoj vežbaonici.

Svim župama i društvima! Bratska društva ponovno upozorujemo, neka prirede 1. decembra savezni dan po uputama, što su bile izdane u «Sokolskom Glasniku». Bratske župe pozivamo pako, da vode nadzor o tom, kako su se ove upute izvršile.

Odore za članice. Na glavnoj skupštini JSS. u Brodu na Savi primljen je bio predlog o novoj odori za članice. Starešinstvo JSS. izdalo je uzorce za te odore, pa ih društva mogu naručiti kod nakladnika JSS., brata Palčica u Zagrebu, koji je sporazumno sa starešinstvom JSS. preuzeo svu robu za odore članica; jedino ta roba pravilna je i propisana za sve članice. Radi toga ih opozorujemo, da se drže strogo propisa za odore, da budu nove odore sve jedinstvene i jednako izrađene i iz jednake robe. Ne dajte se zavaravati od raznih trgovaca sokolskih potrepština, koji Vam nudaju

nepravilnu i nepropisanu robu, nego naručujte sve samo kod zakladnika JSS. brata Palčica u Zagrebu. — Starešinstvo JSS.

Svesokolski slet u Pragu. Svoj braći i sestrama! Počeli smo s pripravama za sudelovanje na svesokolskom sletu, što će se vršiti od 4. do 6. jula 1926. u Pragu. Naše Sokolstvo učestvovat će u što većem broju. Priprave u vežbaoni počele se, pa je dužnost sviju vežbača, da se najvećim zauzimanjem i revnošću pripreme za nastup pred celim slovenskim svetom. Sve priprave za svesokolski slet centralizovane su u starešinstvu i u tehničkom odboru Jugoslovenskoga sokolskoga saveza, radi čega odlučno zabranjujemo pojedincima kao i društvima i župama, da izravno posluju sa sletnim odborom ili s ČOS. u Pragu, jer bi to prouzročilo samo nepotrebno zamršenje stvari. Svim župama i društvima rasposlali smo prve upitne arke glede sudelovanja na sletu u Pragu. Znamo, da Vam neće biti moguće da već sada tačno odgovorite na postavljena pitanja, ipak je potrebno, da navedene brojke odgovaraju, koliko je više moguće, istinskim činjenicama, da tako sakupimo sve potrebne podatke za velike priprave, osobito za prevoz po željezniči. Starešinstvo JSS.

Lutrija JSS. Ponovno uzorujemo, da je ždrebanje savezne lutrije nepozivo odgođeno na 1. marta 1926. Pozivamo sva društva, da upore na to svoje članstvo, da upitima o tom ne smetaju bez potrebe savez. Društva ponovno pozivljemo, da se požure s rasprodajom srećaka savezne lutrije, jer samo do toga stoji njen uspeh.

Glavne skupštine župa i društava. Starešinstvo JSS. je u svojoj sednici dne 2. novembra zaključilo, da se moraju sve glavne skupštine društava izvršiti najkasnije meseca januara. Društva treba da na glavnim skupštinama prihvate nova promenjena pravila. Zato neka ih naruče na dob u JSS. u Ljubljani. Glavne skupštine župa moraju se držati u februaru 1926. Glavna skupština JSS. bit će meseca marta. Društva moraju poslati prepise zapisnika glavnih skupština svojim župama, a ne savezu, župa mora da pošalje JSS. prepis zapisnika odmah po glavnoj skupštini. Braćo! Držite se u tom pogledu discipline i reda te izvršite dane upute!

Nova pravila za sokolska društva, župe i savez izašla su. Upozorujemo sva društva i župe, da su dužna ta nova pravila primiti na narednoj redovitoj glavnoj skupštini. Promenjena pravila treba odmah iza glavne skupštine predložiti nadležnoj političkoj oblasti, zato moraju društva u tu svrhu naručiti nekoliko otisaka pravila više.

Jugoslovenski sokolski kalendar za god. 1926. izaći će domala. Molimo društva da saberu narudžbe i otpošalju ih saveznoj pisarni.

Kupujte srećke lutrije JSS! Ždrebanje bit će 1. marta 1926.

BELEŽKE

Sokolska požrtvovnost našega naraštaja i dece. Pomladak i naraštaj sokolskoga društva Brod na Savi poslali su JSS. 150 Din kao maleni dar za saniranje saveznih finacija. Ujedno su poslali ovo pismo:

Bratski Jugoslovenski sokolski saveze! Mi, najmlađi članovi velike sokolske obitelji, sakupljeni danas u Sokolani, u našoj školi sjetismo se i Tebe, bratski saveze, te na prijedlog našeg prednjaka, brata Emila Vukotića, sakupismo mali dar Tebi, srce naše, žilo kucavice sokolskog nam života. Sakupismo mali dar od 150 Din. Malen je dar, ali je od srca. Svojim malim darom hoćemo da Ti olakšamo teret, veliku brigu, koja Ti je pala na glavu, ne radi Tebe samoga, nego radi naše dobrobiti, radi nas. Mi želimo, da onaj mali dar bude na pomoć Tebi, da se što uspješnije boriš i da svladaš ovaj veliki dug, u koji si zapao radi slave ne svoje, nego radi slave i koristi cijelog nam

jugoslovenskog naroda. Ipak u našoj, čisto našoj državi ne nalaziš priznanja, nemaš pomoći, premda su jugoslovenski Sokoli u teškoj borbi sa ostalim narodima iznijeli, proturali ovješanu našu milu jugoslovensku zastavu na prvo, na najviše mjesto, koja se ponosno vijorila na najvišem mjestu a uz bok joj bratska československa zastava. Nitko nam nije pomogao, no i ne možemo, barem ćemo moći reći: sami smo sve uradili, bez ičije pomoći. Bratski savezi! Ustraj i dalje u ovom radu, u istom cilju, jer smo svjesni, da ono što se radi u Sokolani, što se radi za Sokolstvo, da se time radi u narodu za naš jugoslovenski narod. Ustraj u radu i borbi! Uzvišena sokolska ideja mora pobijediti prije ili poslije, a štogod radiš, to radiš na dobrobit našeg jugoslovenskog naroda. Zdravo! U Brodu, 30. rujna 1925. — Sokolski podmladak i naraštaj u Brodu.

Ta pozornost naših najmladih radostan je pojav u našoj organizaciji i to baš sada, kada mora starešinstvo JSS. da svima sredstvima istera od župa i društava zaostale dugove. Taj maleni dar pobuđuje nam nadu, da još živi mnogo dobre volje do rada u mnogokojem društvu, pa želimo, da ne bude ni prvi ni posljednji. Naši Sokolici u Brodu bili na ugled svima ostalima. Bratska Vam hvala! Zdravo!

IZ ŽUP

Sokolska župa «Strossmayer» u Osijeku. Sokolsko društvo u Dalju. Inicijativom samih seljaka, a marnim radom brata dr. Rodoljuba Stojakovića, počele su se pripremne radnje oko osnutka ovoga društva u mjesecu julu o. g. Ovaj rad urodio je plodom tako, da se dne 23. o. m. održala konstituirajuća skupština. Na samu skupštinu došlo je 50 braće od kojih je 42 vježbača, a prisustvovalo je i izaslanstvo župe iz Osijeka. Skupštinu je otvorio dr. Rodoljub Stojaković pozdravivši sve prisutne kao i delegate župe. U svom pozdravnom govoru istakao je naročito tu okolnost, da su potrebu osnutka ovoga društva uvidjeli u prvom redu seljaci, koji su i dali inicijativu za osnutak ovoga društva. Starješina župe brat Petrović razložio je na to cilj i zadatak Sokolstva, spomenuvši naročito kakva je razlika u zadaći predratnog i današnjeg Sokolstva u slobodnoj domovini. Spomenuvši u krupnim potezima historijat i organizaciju Sokolstva u opće, a naročito jugoslavenskog, prisutni su na to jednoglasno zaključili osnutak sokolskog društva i upisali se u isto. Nato su pročitana po savezu propisana pravila, koja su jednoglasno usvojena. Izbor upravnog odbora pokazao je jednodušnost svih prisutnih, pa su akklamacijom izabrana ova braća: starješina: Bude Cvijanović, upravitelj vlastelinstva; zamjenik starješine: dr. J. Cafurek, općinski liječnik; predsjednik prosvjetnog odbora: dr. Rodoljub Stojaković, sveštenik; tajnik: Milivoj Pavlović, učitelj; blagajnik: Anto Popović, općinski bilježnik; statističar: Tošo Popović, upravitelj štedionice; načelnik: Stevan Djukić, obrtnik; te još dva odbornika, dva odborska zamjenika i dva revizora. Nakon konstituisanja poslan je brzopisni pozdrav bratskom savezu u Ljubljani, u kojem je ujedno i prijavljen osnutak društva. Poslije pozdrava starješine Sokolskog društva u Osijeku brata dr. Perića i tajnika župe brata M. Ključeca, prešlo je članstvo u vježbaonicu, gdje je načelnik župe brat Lhotsky počeo sa vježbanjem članstva. Mi pozdravljamo najmladje bratsko društvo, koje je član sokolske župe «Strossmayer» u Osijeku, a poznavajući braću koje je povjereno vodstvom društva, sigurni smo, da će ovo mlado društvo uspjevati, te će s nama zajedno poraditi na uzvišenim sokolskim idealima. U to ime kličemo im: Zdravo! — Sokolska župa održala je tekom mjeseca augusta o. g. dva prednjačka jednodnevna kursa, za uvježbavanje prostih vježbi za članove i članice za svesokolski slet u Pragu 1926. godine. Prisutni su bili svi načelnici i načelnice, odnosno prednjaci, užupljenih društava, a pored ovih i

načelnik sokolskog društva u Virovitici. Brat načelnik župe pokazao je i uvježbao sve prisutne u gornjim vježbama, pa se ove sletske vježbe marljivo vježbaju u svima društvima župe.

Slet župe «Rijeka» u Crikvenici dne 15. i 16. avgusta 1925. Kao obično tako je i ove godine privukao slet župe «Rijeka» veliki broj učesnika. A i razumljivo je: kroz župu «Rijeka», koja je na granici, Sokolstvo svake godine vidno dokumentira, kako duboko teži za postignućem cilja u pogledu braće u ropstvu. Osim zastupnika saveza, braće dr. Lazara Cara, Ambrožića i Deua, te zastupnika Ruskog Sokolstva u Jugoslaviji, brata Monjakina, prisustvovalo je uz domaću župu još deset drugih: Maribor, Celje, Ljubljana, Novo mesto, Zagreb, Bjelovar, Osijek, Bačka, Beograd, Split, od prilike sa 2000 Sokola i Sokolica u svečanom odelu i civilu, te još drugih 2000 izletnika. Domaće društvo, odnosno župa Rijeka, nastojali su, da pruže sve, kako bi gostovi što ugodnije proboravili par ugodnih dana u njihovu krugu. Već samo more sa svojim čarima tomu je znatno doprineslo, usprkos hladnog držanja većeg dela pučanstva u Crikvenici. Nezdravi ostaci, zadojeni od prije mađaronskim duhom, ne mogu još da se reše otrova, koji im je duboko pod kožu bio uštrcan, pa zaziru od svega zdravog što nas skupa veže u ovoj našoj državi. Ali i ovdje će svoju napraviti vreme. Izletnici ugodno su se snašli: kupalo se, pravilo omanje izlete brodicama u najbližu okolinu, gde su bili srdačno očekivani. Treba posebno naglasiti doček i gostoljubivost Selčana sa starostom tamošnjeg Sokola, gde je našlo konačišta par stotina izletnika radi pomanjkanja mesta u Crikvenici. Jeda naša fanfara prevezla se na suprotno selo Šilo na otoku Krku. Na odlasku ih ispratilo čitavo pučanstvo oduševljeno im kličući.

Dne 15. avgusta bio je doček gostiju, a popodne je odigrana utakmica između hazenašica Sokola I iz Zagreba i kluba «Olimp» iz Opatije. U večer je izvedena prva akademija sa pučkom zabavom. Dne 16. avgusta u 8 sati održani su pokusi, a u 10 sati povorka kroz mesto. Na čelu povorke stupala vojna glazba, starešinstvo saveza i župa, devet društvenih barjaka sa tri naraštajska, pa 980 članova i članica. Povorku zaključile dve čete vojske. Pred kućom društvenog starešine izrečeni su pozdravi. Govorio je brat društveni starešina iz Crikvenice Manester, u ime župe brat Polić, u ime saveza brat dr. Car, a u ime Ruskog Sokolstva brat Manjakin. Savezni zastupnik opominje, kako su upravo Sokoli pri moru bili prvi, koji su još pre rata izašli sa zahtevom da se ujedini jugoslovensko Sokolstvo i kako su bili najveći pobornici te ideje. Brat Polić govori o ulozi Sokolstva, koje u svoje redove oberučke prima sve one, koji u njegovu duhu rade i misle i koji, evolucionišući se u smislu progressa, kroče samo napred, a ne vraćaju se natrag. Čita pozdravni telegram, koji je sa sleta poslan u Varšavu, gde se upravo danas vrši osnutak Sveslavenskog sokolskog saveza.

Posle podne u 4 sata počela je javna vežba, kod koje je bilo nazočno preko 4000 osoba. U večer opet akademija i pučka zabava.

Ocenjujući sadržaj i izvedbu javne vežbe i večernjih akademija treba ih usporediti sa prošlogodišnjim prigodom sleta na Sušaku, jer jedino na taj način može se ustanoviti gde, u čem i u kojoj meri bijaše napretka ili eventualnog nazadovanja.

Promatrajući najpre broj učesnika, bilo vežbača bilo nevežbača, ove godine ih je bilo znatno više, što znači prvo, da je interesovanje za Sokolstvo u onim krajevima jače, a drugo, da je rad u župi, odnosno društvima postao intenzivniji. Najbolje kazuju brojke sa prostih vežbi: dece muške i ženske 60, ženskog naraštaja 50, muškog 88, članica 88, članova 190 (među njima omanji broj gostova). I ako je broj aktivnog članstva bio vrlo povoljan, uzmu li se u obzir prilike, u kojima se nalazi župa, ipak je relativno malen broj dece prema ostalima. Ova pojava nije pojedinačka, nego preti da bude općenita.

Čuju se jadikovanja, da nam deca beže iz sokolana, a ne traži se koji su tomu uzroci. Ja mislim, da je tomu najviše uzrokom krivo poimanje i provadanje metode, jer se za decu izabire i provada premalo dečjeg. Za primer navadam zadnju javnu vežbu Sokola I u Zagrebu, gde je sretan izbor dečjih igara polučio u svakom pogledu snažan uspeh. Valjalo je samo videti ono silno veselje i zanimanje, pa da i lajik dođe do uvidavnosti, čime treba zasladiti telesnu vežbu kod dece. Znati uzdržati zanimanje¹ i u pravo doba dati oduška veselju, dva su bitna uslova kod fizičkog vaspitanja dece. Jedino tako imaće uspeha metoda i deca će nam ostati u sokolanama. Imamo dosta tehničara, a premalo vaspitatelja, da to s uspehom provedu.

Deca, muška i ženska (60), nastupila su skupno u trima sastavima kombinovanih prostih vežbi, od kojih se treći ponesrećio. Samo ova tačka bila je nedovoljna, da se stvori sud o telesnom vaspitanju dece u ovoj župi.

Jedan od glavnih nedostataka prošlogodišnjih prostih vežbi bilo je slabo ravnanje. Ove godine postignut je kod nekih kategorija znatan napredak. Tako se može reći, da su se članovi i članice dosta dobro ravnali. Muški naraštaj manje dobro, a da su u ovom uspeli, ta bi tačka bila na prvom mestu, jer je bila uvežbana i izvedena dobro. Ravnanje je *conditio sine qua non* svih prostih vežbi, a izvedba, pa bila ona i savršena, gubi bez nje u velikoj meri. Isto tako bilo je prilično slabo ravnanje kod naraštajki, a sem toga njihovo uzimanje razmaka i držanje dosta polagano i mlohavo. Izvedba prostih vežbi većine kategorija znači ne veliki ali ipak napredak napram prošlogodišnjim.

Na spravama nastupila su tri odeljenja članova na preči i ručama, jedno odeljenje članica na visokim ručama i dva odeljenja naraštaja u simultanim vežbama na dva stola. Svakako premalen broj odeljenja, koja su se ograničila samo na sprave. Novo je bilo vežbanje članica na visokim ručama. Vežbe tu i tamo nisu odgovarale snazi i izvežbanosti vežbačica. Videlo se nastojanje da uspiju, što im u lakšim elementima i pošlo za rukom.

Treba posebno istaknuti jednu tačku: slikovite vežbe u obliku kola, sastavio ih brat Boras. Glavna karakteristika većine radnja naših tehničkih sastavljača je preterana težnja za novim sa tendencijom stupnjevanja u težini. Što se novog tiče, obratilićemo se na to kada bude govora o večernjim akademijama, a sada se samo dotičemo težine. Naravna i glavna osnovica svake metode je među ostalim stupnjevanje iz lakšeg na teže, iz jednostavnog na komplicirano kada su ispunjeni uveti za prelaz iz nižeg stupnja u viši. I današnje radnje mnogih naših sastavljača, imajući ovo pred očima, građene su na tom principu, ali koji faktično ne odgovara sadanjoj realnosti, ili barem ne u onoj meri, kako ju oni umišljaju. Naši vežbači nisu još toliko savesni i disciplinovani, da većom marljivošću i voljom udovolje u punoj meri tom zakonu evolucije za savršenijim. Posledica je, da se retko može govoriti o potpunom uspehu bilo društvenih bilo župskih istupa. Kod istupa vojnika je relativno bolje, jer ih za vrat drži stroga disciplina, koja ih prije ne pušta, dok se iz njih ne isteše, što je moguće istesati. — Radnja brata Borasa kao da je računala sa sadanjim stanjem. Građena na narodnim motivima, lepo i jednostavno sastavljena, a što je glavno, vodeći računa sa faktičnom poprečnom uvežbanošću i onim nekim današnjim psihološkim stanjem nepoimanja ili nerazpoloženja naprama svemu što zahteva tačan i naporan rad, koji teži za pravim i potpunim uspehom. Ovo je laka i lepa radnja, koja sa malo truda može biti savršena. I radi toga je ta tačka potpunog uspeha i ostavila ugodan dojam.

Od izvedaba vojništva treba istaći vežbe motkama Karlovčana, koja se dosta diže iznad uobičajenih izvedaba vojništva. — Akademije. Prisustvovala sam celoj prvoj akademiji i polovici druge. Nastupila su većinom

¹ Interes za telesnu vežbu kod dece je jako razvijen.

vanjska društva. Sadržaj i izvedba u velikoj većini ostavljali pust dojam. Držim, da mi ovdje nismo na pravom putu. Posle rata ritmičke vežbe našle su kod nas silu privrženika, bilo među sastavljačima, bilo među izvađačima. Ispočetak ograničile se najviše na telesne gibe, kojima se htelo putem ritma izraziti lepotu telesne kretnje. Malo kasnije uvlači se u ovu vrst vežbi i simbolika, koja često ispodrinjuje krepku i lepu telesnu kretnju do paradoksa, to jest, vrlo često takova radnja ili vežba nije više telesna vežba, koja spada u jednu vežbaonicu, i kojom se hoće da izrazi lepotu ljudskog tela u snažnoj i harmoničnoj kretnji, nego je to više neka alegorična slika ili igra, koja spada na pozorišni odar. Oni od sastavljača, koji su te vrsti vežbi temeljito proučavali i znali vežbače uvežbat² ili koji su znali simboliku iznesti u pravo doba imali su uspeha. Radnje ovih našle su silu sledbenika, ali s razlikom, što veliki broj potonjih nisu dovoljno proučili ovakovu vrst vežbi, da uzmognu stvoriti nešto lepo i snažno, ili ako je bilo nešto stvoreno, nije bilo precizno i datljirano uvežbano i izvedeno kako zahteva ta vrst vežbi, pa su ispadale bezukusno. Što se tiče simbolike ona prelazi u preteranost. Mi tražimo u prvom redu lepotu i graciju tela u snažnim i gipkim kretnjama, a ta će se na takav način savršenije ispoljiti, nego li u afektiranom simboliziranju. Na koncu držimo se radnja, koje su se u istinu iskazale kao valjane, uvežbavajući ih do u tančine. Murnikov «Naprej» biće uvek lep i zanimiv, kada je savršeno uvežban i izveden. Takovim radnjama razvija se estetski osećaj, dočim druge sa svojim nejasnim sadržajem i lošom izvedbom ne mogu tome poslužiti.

Poređujući sa ovog stanovišta tačke ovogodišnjih akademija sa onima prošle godine na Sušaku, nalazim prošlogodišnje mnogo uspešijima. Lani je u njima lepo istupilo glavno društvo Sušak, koje ove godine nije došlo tako snažno do izražaja.

H a z e n a. Ne oporičem ovoj vrsti telesne vežbe njenu veliku higijensku i fiziološku vrednost u pravih rukama. Uz ovu pozitivnu vrednost vrlo lako izbijaju kroza nju pojave, koje čine šport u našim redovima nepriljubljenim. I kod ove utakmice videlo se, da jedna igračica «Olimpa» skoro nije tvorno napala jednu hazenašicu-sokolicu, dapače čuo sam kako se za odmora time pohvalila. Tu leži velika pogreška u današnjem športu, da nezna slabe instinkte kanalizovat i dati igri plemeniti, kavalirski karakter. Ja stvar objektivno posmatram, dapače prema jednom klubu iz okupiranog područja, gde sam lično deset godina proboravio, imam velike simpatije, ali ipak kod naših Sokolica nije se toga videlo, jer odgojene u sokolskom duhu, znale su ga zadržati u tim kritičnim momentima. Utakmica nije svršena, jer je «Olimp», navodno radi pogreške suca, ostavio demonstrativno igralište. Ni to nije bila umesna gesta.

Résumé: Ako prema ovom sletu hoćemo prosuditi rad u župi, onda vidimo napredak u broju vežbača i vežbačica, usavršavanje u tehničkom radu, što znači da društva na Primorju rade u većoj meri nego u prošlosti. To je pozitivan rezultat. Vaspitna metodika prilično mršava kod dece, a provedba sustava kod odraslih vrši se više jednostrano, što znači, da je rad u župi bio ekstenzivan, ali nije bio dovoljno dubok i svestran. Uzrok tome je manji broj istaknutih radnika nego prošle godine, a nekoji su prečeni bolešću (br. Prelovec). Poznajemo žilavost ove župe, koja će u kratko znati i tomu doskočiti, jer nastoji da prednjačkim tečajevima steče valjane prednjake. A nitko ni ne zahteva, jer je nemoguće, da sve najedamput i brzo bude savršeno i dobro.

Fakat je, da je bilanca sveukupnog rada povoljnija nego lani i u stalnom napredovanju.

S. V r d o l j a k.

² Govorim o radnjama, koje sam video.